

L. 71.

26

24

Q. F. F. Q. S.
DISPV TATIO INAVGV RALIS
De,

PRÆLATIONE
DOTIS ET FISCO MV-
TVA IN CONCVRSV CRE-
DITORVM,

Quam,
RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,
DN. FRIDERICO WILHELMO,
REGNI BORVSSICI, ELECTORATVS ET PRO-
VINCIARVM BRANDENBVRG. HEREDE,
&c. &c.

In Academia Regia Fridericiana
AVTORITATE ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS
PRÆSIDE

DN. IO. SAMVELE STRYKIO, D.

PROF. PVBL. & h. t. DECANO,
PATRONO SVO AC PROMOTORE DEVENERANDO

PRO LICENTIA

Summos in Vtroque Iure honores & Priuilegia Doctoralia
consequendi,

IN AVDITORIO MAIORI,

Horis ante & pomeridianis

D. XIX. Mai. Anno MDCCII.

Publico Eruditorum Examine proponit

MAGNVS GODOFREDVS LICHTWER,
Dresdenfis.

Hale Magd. Litteris Christiani Henckelii, Acad. Typogr.

INGRESSVS.

Rdua omnino res est in materia admodum spinosa atque intricata Concurfus Creditorum solidum aliquid in medium proferre, omnique exceptione maius ac perpolitum, adeo, vt Labyrintho non abfimilis eadem videatur ICTis etiam summi nominis, nec ipse Franciscus Salgado de Somoza dubitauerit, Labyrinthum creditorum peculiari opera inscribere & luci publice exponere. Meum enim & Tuum de quo hic agitur, proh Deus! quantas rixas ciet, lisque litem parit? Innumerus hinc actionum numerus exfurgit. Inuenta enim lege, inuenta quoque est fraus legis: natum inde

stupendum exceptionum agmen, cum primis si inter rabulas & semidoctos causa disceptetur, assuetos nummis magis quam legibus æqui & recti. In hac forensi amplissima area maximeque celebri vires nostras experturi thema de Mutua Prælatione Dotis & Fiscii in Concurſu Creditorum ventilandum Bono cum DEO suscepimus. Hic gressus nostros dirigat, filoque secundet Ariadne, quo utamur pro amussi in hoc cliuoso tramite legali, per varios præcipientes deducti casus, ne deflectamur in deuia, & anfractus viarum, sed regiam veritatis viam ubique teneamus. Cum vero ratio temporis non permiserit plenissime hanc materiam excutere, dabit veniam B. L. si in compendio rem totam sistamus, & thesibus certis includamus. Vbi ordinis causa Cap. I. Generalia, Cap. II. Priuilegia Dotis. Cap. III. Priuilegia Fiscii, & Cap. IV. Concurſum Dotis & Fiscii explicabimus. Faxit Deus feliciter!

PRÆLATIONE DOTIS ET
FISCI IN CONCURSU CREDITORVM MVTVA.

CAP. I.

GENERALIA EXHIBENS.

Th. I.

Prælatio h. l. est Ius Fori Ciuilis & Saxonici pecu- Quid sit prælatio.
 liare & priuilegiatum, quo bona vxoris dotalitia, &
 Fisci (s. ararii Principis & publici) reditus restan-
 tes, ex bonis debitoris repetenda reliquis creditoribus,
 Processu ordinario & executiuo concurrentibus, inui-
 cem præferuntur. Notanter diximus *fori Ciuilis & Sa-* Ex quo iure oriatur.
xonici. Ius enim Naturale, Gentium & Canonicum de
 hac prælatione parum norunt, nisi quæ Iura Fisci spe-
 cialiter attingunt. Promanauit autem Ius illud siue pri-
 uilegium dotalitium Iure Romano a Gente rerum do-
 mina, assueta bellis per bella continuandis, hocque no-
 mine, ne liberi deessent patrifantes bellicosus genitori-
 bus, de Dote sollicitis, qua promouenda matrimonia,
 qua educandam sobolem & sustentandas viduas pere-
 gre pereuntium. &c. Iure Ciuili nouiori (quantum
 equidem ex antiquitate indagare licuit) ab Augustis-
 simo Legislatore Iustiniano, quem ad petitionem Augu-
 stæ, varia in fauorem muliebris sexus sancita promul-
 gasse tradunt Bodin. *lib. 1. de Republ. c. 3.* & Procopius. *in*
Hist. arcan. Saxonico vero Iure Constitutionibus Augu-
 sti Electoris fundamentum debet. Dn. Carpz. *in præf.*

Definit. For. Ante Iustinianum enim & Augustum nostrum, Ius Ciuile & Saxonicum indigesta quasi moles erat.

II.

Dos quot
modis acci-
piatur.

Dos variis apud Autores rebus tribuitur: 1) enim donum quoduis denotat in genere; a do enim siue dando originem arcessit, quamquam alii græco *δωρε* (quod idem ac donum exprimit) natales asserere malint, sitque adeo vocabulum græcum ciuitate Romana donatum. 2) Dona animi, fortunæ, ingenii &c. secundum illud Ouidii *Lib. 2. de Art. am.*

Ingenii dotes corporis adde bonis.

3) Plinius in depingendis margaritis Dotis prædicato vitur pro pretio & æstimatione qualitatum. Ita & Phædrus noster:

*Duplex libelli dos est, quod risum mouet,
Et quod prudenti vitam consilio monet. &c.*

4) Dotes prædii *l. 2. §. 1. ff. de Instruct. vel Instrum. legat.* & passim in Iure audiunt ferramenta & instrumenta agri colendi causa reposita. 5) In Iure Canonico præcipue donationem propter redemptionem animæ siue ad pias causas, secundum veterem Canonem:

Patronum faciunt Dos, edificatio, fundus.

Hinc dotationes Ecclesiarum, scholarum, xenodochiorum, item dotales Ecclesiæ, quo nomine in veteribus instrumentis insigniri Familiam ecclesiasticam, colonos, casatos &c. Ecclesiæ bonis adscriptos, docet Dn. Ziegl. in *Diatr. de Dote Eccles. Cap. 9.* 6.) Nec desunt, qui pro pignore, mutuo, deposito, vel etiam pro contractu, aut quouis modo conuentionali circa constitutionem Dotis, vel ipso Iure deniq; Doti competente &c. interpretantur.

Vn-

Vnde & varias discrepantes Dotis definitiones enatas esse iudicat Hahn. *ad Wesemb. de Iur. Dot. n. 2. (7)* Comuni & principali significatione bona, tam mobilia, quam immobilia, quæ noua nupta sponso siue marito affert, ipsisque possessionibus eius infert *l. 10. 11. C. de Iur. Dot.* iure tamen h. l. repetundarum (si ita loqui licet) marito, cuius usufructui mancipata erant, seu defuncto seu ad incitas redacto. Vocatur quandoque abusue Dotalitium, germanice *Brautschag/Heimsteuer/Ehesteuer/Aussteuer / Eingebracht/Guth / Mittgiff / Morgengabe* &c. quamquam & hæc inter se differant *l. 3. §. 5. ff. de Minor. patrimonium proprium, l. 12. prin. C. qui pot. pign.* pars mulieris substantialis audit. Hæc quæ ipsa Dos, nostri est circi variis adhæc speciebus, distinctionibus & diuisionibus distribuitur est enim 1. (vel profectitia siue paterna, quam describit. *l. profectitia. princ. §. 11. ff. de Iur. Dot. add. l. 5. §. 1. §. 12. ff. de Agn. §. al. lib. 2.*) vel aduentitia siue materna aut extranea, quæ scilicet vel a matre vidua, aut secundo nupta, vel à propinquis vel patrono aut matrona, extra quoque consanguinitatis gradum positis, aduenire potest. *arg. l. 33. ff. de Iur. Dot. l. 5. §. 6. b. t. §. l. vn. §. 13. C. d. R. V. A. 3*) Vtraq; harum vel vera est vel putatiua, ipsius scilicet respectu matrimonii: Quæ effectus ratione coincidunt & qua priuilegia Iuris æquiparantur. 4) Receptitiam suppeditat Peregrinus, iure repetitionis post solum matrimonium. 5.) vel numerata vel promissa seu cauta, quæ longam inuoluit explicationem. 6.) Vel confessa (barbare confessatam vocant) vel illata: quarum prior exceptiones suas patitur. 7.) vel legata, vel prælegata, vel relegata, *zurückvermacht* de quibus *§. 15. l. de Legat. tor. tit. ff. de Dot. Præleg. l. vn. §. 7. C. de R. V. A. 8.*) Congrua seu competens, æquipollens legitimæ.

9. Cer-

Quo sensu
hic accipia-
tur.

Quotuplex
Dos sit.

9) Certa vel incerta, de quibus *l. 60. § 69. ff. de Iur. Dot. §. 1. 4. l. 1. 3. C. de Dot. prom. 10.)* Parua, magna, maxima: Pro ratione quantitatis & qualitatis rei in Dotem datæ. Quo pertinet *die Fräulein Steuer* apud Klock. *cap. 1. n. 232. § Cap. 8. n. 12.* quam Dotis illustrissimæ speciem iuxta *Const. fundam. Regn. Succ. 100000. in Sax. Elect. 30000. Ducali 20000.* Ioachimicorum pretium, raro excedere tradunt. 11) Excedens siue inofficiosa ratione læsionis, legitimæ liberorum infestæ, *t. t. C. de Inoff. Dot. ventilata. 12) Caduca & quæ Fisco cedit. l. 38. §. 1. l. 61. ff. de Iur. Dot.* De his omnibus latius agunt, præter allegata, interpretes LL. allegatarum, inque his Zcestus. *Comment. ad ff. de I. Dot. n. 25. § ibid. de Pactis Dot. n. 10. Barry de Success. l. 4. tit. 3. Campeg. Part. III. qu. 173. Gail. l. 2. Obs. 87. Befold. Thes. Pract. sub Schatzung/ Mynsing. L. 1. Obs. 61.* Cum omnia & singula, quæ circa Dotem versantur aut prædicari possunt curiosius disquirere, instituti nostri limites transcendat.

Fisci variæ significationes.

III.

Fiscus 1) instrumentum seu receptaculum erat, quo utebantur ad forum iuri, victualium & obsoniorum. Scriptoribus rei rust. fiscella audit, *Ein gestochtener Korb.* 2) Receptaculum pecuniæ numeratæ ac paratæ. Struu. *Exercit. 50. th. 32. 3.)* Pecunia ipsa, maxime vero Principis ærario debita, & ipsum adeo ærarium: quamquam distinguere videatur Plinius in *Paneg. cap. 36.* inquit: *At fortasse non eadem seueritate Fiscum qua Ærarium cobibes. &c.* Quo eleganter quoque alludit Sapiens Romanus: Cæsar omnia habet, Fiscus eius priuata tantum ac sua: & vniuersa in Imperio eius sunt, in Fisco propria. *L. 7. de Benef. C. 5.* Nostri tamen moribus

Significatio huius loci.

bus & in specie h. l. ararium tam Principis (Rent-
 Cammer) quam publicum s. provinciale (die Land- & Cafe
 und Ober-Steuer- & Einnahme) addimus Ecclesiasticum
 (Stifts- & Kloster- Kirchen- Almosen- Kasten /) Fiscus nomine
 subintelligenda veniunt, parique in concursu creditorum
 prioritatem gaudent. Natum exinde vulgatum illud *con-*
fiscare, quod proprie Iuris Regii referuatum est, & mo-
 do acquirendi vel vindicandi supereminens. *Wissembach*
ad ff. de Iur. Fisc. tb. 1

IV.

Creditum 1.) latissime sumitur pro quouis debito.
l. 10. 11. 108. ff. de V. S. 2.) Vulgariter, quando quis alicuius
 fidem sequitur. *l. 1. 2. ff. de Reb. Cred. 3)* strictè pro ipso
 met mutuo, *l. 2. §. 1. C. si cert. petat.* Quodammodo hinc pa-
 tet conditio creditorum quorum varias qualitates fusius
 exponit Excell. Dn. Menckenius Præceptor meus & ho-
 dogeta fidelissimus ac consultissimus. *in Tract. Syn. Pand.*
p. 530. & seqq. it. Almerus in Man. Iur. sub hac rubr.

Crediti di-
 uersæ acce-
 ptiones.

V.

Concursum latius interpretari, sed longe aliter a
 Ictis quam a Poëtis &c. hinc inde pater:

Quid con-
 cursus signi-
 ficet.

Cum subito Æneas Concursum accedere magno
Anthea, Sergestumque videt, fortemque Cleon' hum
Conspicit, ingentem concursum & littora lustrat. &c.
 vti Maro noster canit. Vel vt Crispus Romana primus in
 Historia loqui amat: *Inter Carthaginenses atque Cirenenses*
territorum fines constituti eoloco sunt, vbi utriusque
populi Legati concurrunt, sibi que obuiam sunt. *Bell. In-*
gurtb. cap. 79. Concursum vero creditorum (cuius defini-
 tionem exhibet *L. 7. ff. qui pot. pign. differentiam aliquam*
homonymicam l. 60. ff. de O. & A.) vel vulgo notum Ciui-
 lis pariter & Saxonici Iuris interpretes, quinque vel ad

10 CAP. II. DE DOTE IN SPECIE, EIVSDEMQUE
maximum octo classibus distribuunt. *Chur-Sächs. Pro-
cess-Ordnung Tit. 41. Dn. Carpz. P. 1. C. 28. def. 12. & seqq.*
qua prioritatem vnius alteriusue competitoris equidem
variantes: Doti tamen & Fisco primum locum omnes fe-
re vnanimi consensu tribuunt; vti ex infra dicendis vbe-
rius patebit.

CAPVT. II.

De

NOTE IN SPECIE, EIVSDEM-
QUE PRIVILEGIIS ET PRÆROGATIVIS IN
VTROQUE FORO.

I.

Ingressus.

Præliminaribus hisce præmissis, (quia ad exem-
plum Illustrium autorum in cuiusvis rei tractatione,
verborum origines & variationes non plane negli-
gendas esse Dd. censent, inque his Franzk. *in Præf.*
Comment. ar. suor.) deferimur primo ad explicationem
Dotis, & a verbis ad ea, quæ rem propius petunt.

II

Dos præsup-
ponit matri-
monium.

Dos itaque est quasi patrimonium *l. 16. ff. de relig.*
quod confertur in maritum ad ferenda onera matrimo-
nii *l. 20. C. de Iur. Dot.* Ad legitimam vero constitutionem
Dotis requiritur iusta nuptiarum celebratio: hac enim ces-
sante, cessat Dos. *§. si aduersus ea 12. l. de Nupt.* Nec promissio
sola veram Dotem efficit, sed vera potius illatio. Sicq;
Dote numerata, nunquam subsequente vero matrimo-
nio, repetitio datur *per l. 6. C. de Cond. caus. dat.* Adeoque
durante matrimonio durat Dotis prædicatum; etiam solu-
turo, vsque dum ex hereditate mariti restituatur *arg. t. t.*
d. R. V. A. Dari autem in Dotem possunt quæcunque sunt
in

PRIVILEGIIS ET PRÆROGATIVIS IN VTROQUE FORO II

in commercio, mobilia, immobilia, feuda, iura, nomina, vſusfructus &c. modo pactionis nulla mentio fiat, quæ annihilat Iura Dotis. *Illustr. Dn. Stryk. Exam. Iur. Feud. Cap. 19. qu. 3.* Distinguendum adhæc probe inter Dotem vere talem & bona Dotalia: Inter Dotalitia & Apanagia: donationem propter nuptias & Morgengabam, & demum ea bona, quæ Paraphernalia dicuntur, quorum suo loco mentio incurret; vt taceamus Geradam, quæ peculiare suum ius habet.

Quæ bona in Dotem den-
tur.

III.

Virgines apud varias gentes indo tatas nupſiſſe varii scriptores testantur. De Græcis in genere Aristot. *lib. 2.* *Polit. 6. circ. fin.* De Lacedæmoniis Xenoph. *Lib. pecul. de Republ. Laced.* & Plutarch. *in Vit. Lycurg.* De Germanis veteribus Tacitus *lib. de mor. Germ. Cap. 18. n. 2.* quorum consueto more non vxor marito, sed maritus vxori Dotem afferebat: qui etiamnum viget apud Turcas obseruante Oldenburg. *Tom. I. Thes. Rer. Publ. tit. 9.* Moralem causam legis quærentibus pro responſo dedit sapientissimus Lycurgus: Ne propter inopiam vllæ despicerentur, neque ob Dotem pinguiorem præferrentur; sed ex virtute potius vota inituri electionem facerent. Licet seculi sui censor Iuuenalis *Satyr. 3. 6.* iam de sui æui corruptis moribus conqueratur:

Apud varias gentes nullæ Dotis vſus fuit.

Protinus ad censum de moribus ultima fiat

Questio - - - veniunt a Dote sagitta

quia nec tunc amplius virtus & forma pro dimidio (iuxta vetus verbum) nedum tota Dote, reputabantur. Alium scrupulum vota facturis Megadorus mouet apud Comicum *in Aulul. Act. 3. Sc. 5.* ratiocinando:

B 2

Nam

Namque indotata est, ea in potestate est viri:

Dotata macerant & malo & damno viros.

IV.

Leges civiles
de dotanda
virgine.

Cum tamen vel ipsi Reipubl. non parum interfit, vt
Dotes saluæ sint mulieribus *l. 1. seqq. ff. d. Jur. Dot.* & in fa-
vorem matrimonii, vtque virgines & viduæ commo-
dius citiusue maritentur, hacque via ciuitas numerosa so-
bole succedente copiosior fiat *l. 1. ff. solut. matr.* vel vt ipse
demum addit sacratissimus Imperator, *ne fragilitate na-
tura sue inrepentinam deducantur inopiam mulieres l. vn. §.*
15. C. d. R. V. A. l. 2. ff. §. 2. ad Sctum Vellei. lege cautum est
de dotanda virgine, de priuilegiis Dotis, hisque annexis
prælationis iuribus.

V.

Quanta Dos
ex feudo in
Saxonia filia
constituenda

Qua constitutionem Dotis, Iure scripto pariter ac
consuetudinario sancitam, postliminio huc repetimus,
quæ Math. Colerus *Decis 213. n. 3. §. Dec. 764. vol. 2. Cons. 3.*
n. 31. foro Saxonico recepta asserit, asseritaque decisioni-
bus supremæ Curiaë Dresdenfis vt & Iurisprudentum
Lipsiensium responsis corroborat: ex singulis millibus
floreorum feudalium filiabus relictis 133. fl. & 7. gl. Do-
tis nomine adiudicari, inque tantam summam successores
feudales (sive filii fratres, sive agnati sint) condemna-
ri. Quæ summa in feudo 3000. fl. valoris 40. fl. loco Do-
tis soluendæ importet: idque rota die apud Scabinos Li-
pienses pronuntiando obseruari affirmat. Quod etiam
in territorio Electoratus Brandenburgici obseruari testa-
tur Schepliz. *Part. III. Consu. Brand. Tit. 3. §. 8.* Et arbitra-
tu Bodini *L. V. de Republ. c. 2.* in quolibet Reipubl. statu cer-
tas de Dotibus leges sancire oportet, tum ne excessu pec-
cante

PRIVILEGIIS ET PRÆROGATIVIS IN VTROQUE FORO. 13

peccante res familiæ exhauriantur (hucque pertinent Le-
ges de Dote in officiosa) tum, vt Dote moderata facilius
fœminæ in officio contineantur. Qui addit, Massilien-
sium veterum (iudice Cicerone Reipubl. omnium flo-
rentissimæ) consuetudinem 100. aureorum Dotem maxi-
mam, & quinque aureorum vestes nubentibus assignan-
tium pretiosissimas: Superaddens Sereniff. Venetum
Rempubl. Lege de Dote lata, 1600 aureos patriciæ virgi-
ni, plebeia vero Patricio nubenti 2000. aureorum Dotem
determinasse, ne opes illustrium familiarum Dotibus ex-
hauriantur; Patriciorum e contra, plebeiarum connubia
ineuntium egestati quodammodo consulatur. Reperti-
mus huc, quæ paulo ante *ib. 2. Cap. I.* annotatis de Dotis
maximæ & illustrissimæ specie, pretioque apud Sueones
& Saxones vsitato, subiunximus.

VI.

Fauorem autem Dotis tantum esse, vt studiorum
quoque causæ comparetur, euincunt Glossatores & Dd.
communiter *ad L. 1. in fin. Sol. matr.* Cumque aduenti-
tiis ponderibus onerandum non sit matrimonium, aut
imminuenda dos *l. vn. de Imp. lucret. descript.* ibi: nec
enim Iuris optimi est neque Ius decimationis (*Nach-
steuer/ Abschoss/ Abzug Geld/*) late cetera dominium
suum extendens, Dotei detrahere potest, aliorum trans-
ferendæ, iuxta ea quæ profert Wehner. *Obs. Pract. sub.
hac rubr.* addatur Scheplizius *Part. III. Consuet. March. Tit.
8. §. 18. Et 20. n. 1. seqq.*

Magnus est
fauor Dotis.

VII.

Beneficium ad hæc *L. 2. C. de Resc. Vend.* ad Dotis quo-
que constitutionem extendi, docet Richter. *Decis. 99. n.*
45. Sed ad ipsa Iura prælationis nunc transeo.

In Dote ha-
beretur respo-
dētus ad læsio-
nem enor-
miff.

B 3

VIII.

VIII.

Vxor ratione
Dotis habet
priuilegium
prælationis.

Vidua vel vxor repetens bona sua ex hereditate mariti excludit omnes ceteros creditores, *iuxt. Part. I. Const. Aug. XXVIII. §. 13.* addatur *Process-Ordnung. Tit. 42.* quæ fundamentis nititur ex Iure Ciuili peritis. *l. 29. seqq. C. de I. Dot. l. fin. §. 1. C. qui pot. pign. Nouell. 97. cap. 3.* Dos enim eiusque augmenta *l. 8. C. de Iur. Dot. Nou. 97. c. 2. & 6.* præferuntur omnibus creditoribus, etiam hypothecariis; exceptis in Saxonia iis qui expressam anteriorem habent hypothecam *Carpz. P. I. C. 23. d. 65.* non æque ac tacitam quibus præfertur mulier. Id quod alibi etiam extra forum Saxonicum receptum est. *conf. Gail. P. II. Obs. 25. n. 10. Struv. Exerc. 44. thes. 49. Perez. ad b. t. C. qui pot. pign. n. 22. Nonius Acosta tr. de Priuileg. Creditor. Reg. 2. ampl. 6. n. 9. 10.* Licet de iure communi & ex mente Iustiniani mulier ipsis quoque anterioribus expressis præferenda videatur, *l. vn. C. de R. V. A. & l. 12. C. qui pot. pign. Brunnem. de Concurf. Cred. c. 5. §. 27.* Quam sententiam prolixè defendit, & ad rationes contrarias respondet, *Amator Rodriquez tr. de Concurf. & Priuileg. Cred. P. I. art. 1. n. 28. seqq.*

IX.

Incipit hoc
priuilegium
a tempore
nuptiarum.

Incipit autem priuilegium tacitæ huius hypothecæ quo vxor vel vidua in bonis mariti ob Dotem illatam gaudet, ab ipso termino legitimæ cohabitationis maritalis, & consummati matrimonii. *Rodriquez. d. art. 1. n. 184-193.* modo Dotem reuera collatam, atque numeratam esse constet. *sec. Const. Aug. 24. Part. II. Carpz. def. 5.* Vt ut non desint, qui ad desponsatam quoque Iura hæc extendere, eandemque ipsi maritalæ æquiparare, speciosis fatibus argumentis annuntur: quos vero vel vnica *l. 12. C. qui pot. pign.* refellit, quoniam priuilegia in legibus exorbitan-

PRIVILEGIIS ET PRÆROGATIVIS IN VTROQUE EORO. 15
 tantibus non sunt amplianda, potius restringenda: neque locum hic habeat communis Ictorum canon: *Beneficia Principum late esse interpretanda*, cum parium saepe dispar constet ratio, l. 1. ff. §. 2. de Const. Princip. add. l. 27. ff. de Donat. int. vir. & vx. C. 7. X. de Conuers. coniug. neque etiam par hic beneficiorum & priuilegii huius causa sit, cum per hoc grauentur creditores reliqui, & sic ob concurrrens alterius præiudicium stricta interpretatio locum inuenire debeat. Formant quidem distinctionem Hahn. ad Wesf. Tit. in quib. caus. pign. it. de sponsalibus n. 3. & Bruneman. ad L. 74. ff. de J. Dot. inter sponsam de presenti & de futuro: verum quia hodie inter protestantes sponsalia de presenti non habentur pro ipso matrimonio, vt inter Canonistas Dn. Stryk. de Dissens. Sponsal. Sect. 1. c. 1. priuilegium autem mulieri intuitu matrimonii sit concessum, hæc quoque distinctio corrui. In pactis quoque Dotalibus conuentionale Ius sanciri posse satis firmum, quo portionem statutariam petere superstes possit ante cohabitationem maritalem cœptam, docet Carpz. Part. III. Const. 19. def. 7. Quid sentiendum de iis qui consummationem matrimonii ab executione ordiuntur, & sunt vna caro sine populi suffragio? nec tamen consummant, nec vllus ex delicto suo quicquam lucrari debet. Conf. Carpz. P. III. C. 19. d. 6. & vir Summus Io. Strauch. Ien. Disp. III. de Iure Pers. relat. Nupt. & Dot. §. 12. seqq. plura addere supersedeo.

X.

Competit adhæc mulieri Prælationis hocce beneficium, non solum post fata mariti solutoque matrimonio; sed marito quoque adhuc viuente & ad incitas redactò, creditoribus agmine quasi factò solutionem vrgentibus:

L. 29.

Competit etiam durante matrimonio.

16 CAP. II. DE DOTE IN SPECIE, EIVSDEMQUE

L. 29. C. de iure Dot. quæ plerumque finitur Processu ordinario executiuo, solenni subhastationis more. Bruneman. d. ix. c. 5. §. 27.

XI.

An præferatur Domino feudi & agnatis ?

Præferitur inde mulier Dotem repetens, si allodialia (vt vocant) siue hereditaria bona non sufficiant, etiam Domino feudi & agnato res expeditorias (Heergerathe) petenti. arg. tit. 43. 45. Ord. Proc. Iud. Sax. quæ tamen iure communi non æque procedunt, 2. Feud. 55. confer. Berlich. P. II. Concl. 31. Amat. Rodriquez. d. art. 1. n. 232. seqq.

XII.

Competit hoc priuilegium pro integra Dote.

Neque partem modo pro rata repetere potest mulier in bonis mariti, instar reliquorum creditorum personali tantum priuilegio gaudentium; sed totam assen Dotis illatæ, hinc omnis actio pro Dote actionibus solidum persequentibus a Dd. annumeratur, ad L. IV. l. tit. 6. §. 6. Dn. Luderus Menckenius in Tr. Syn. Inst. ad h. t. Habetque vidua vel vxor in bonis mariti mansionem & alimentata vsque dum ipsi de Dote satisfiat, id quod peculiari Dissertatione vberrime exposuit Fautor & Præceptor olim valde meus, Dn. D. G. N. Ittig. duodecim ab hinc annis Lipsiæ habita.

XIII.

Bona vxoris distinguuntur.

Distinctim vero consideranda varia vxoris bona siue viduæ, in hereditate mariti adhuc extantia: quarum vindicatione omnibus aliis concurrentibus, quoquo nomine signandi veniant, & primum locum primæ classis omnino obtinet. 2) Dos illata cum augmentis, quibus secundæ classis creditoribus (exceptis solis de I. Sax. hypothecariis anterioribus expressis, quæ tamen limitatione sua non

non carent) omnibus præfertur. 3) Bonâ vxoris paraphernalia, quæ longam habent explicationem, & non nisi iure tacitæ hypothecæ fruuntur, nec priuilegio prælationis gaudent, nisi in hereditate mariti realiter adhuc supersint. *Process-Ordnung Tit. 43. §. Was aber* & *Rodriquez. d. art. 1. n. 146.* 4) bona dotalitia seu donatione propter nuptias acquisita, quæ meris chirographariis accensentur iure Saxonico, nisi de expressa hypotheca simul cautum sit. *arg. Const. Aug. P. I. XXXIX. & P. II. C. 24. add. Schneidew. ad. §. 29. Inst. de Act. n. 62. & Berlich. Concl. 65. P. I. n. 72. Carpz. P. I. C. 28. d. 91. nec non Magnificus Dn. Swendendorferus illustris quondam Præses meus & Patronus summe deuenerandus, in illustri Opere Actionum forensium Sect. I. Cap. II. membr. 1. qu. 13.* Iure Ciuili autem videtur propter donationem propter nuptias Ius hypothecæ tacitæ competere. *arg. L. 12. §. 2. C. qui pot. in pign. ibi: habere inter creditores sui temporis ordinem. Richter. ad Arb. Quod locum C. de Collat. n. 12. Struu. S. I. Ciu. Ex. 26. tb. 14. Amator Rodriquez. d. art. 1. n. 154. Non. Acofta d. ampliat. 6. n. 343.* Res adhæc propter nuptias donatas hoc quoque priuilegio gaudere, vt ne oppignorare quidem, nedum alienare firmiter maritus possit, licet vxoris accesserit consensus, nisi super accidente necessitatis casu, quæ LL. caret &c. docet *Nouell. 61. C. 1. §. 1. 3.* 5) Morgannatica, cuius qualitates inraque distincta neruose explicat *Almerus in Man. Iur. sub. b. rubr.* 6) legata siue bona per donationem mortis causâ vxori acquisita: In quibus coniunctam cum dominio possidere censetur hypothecam, æque ac in dotalibus, per ea quæ tradit *P. Mullerus ad L. 45. ff. de R. I. lim. 3. cui vela pandit l. 1. C. comm. de legat.*

C

XIII. Sicut

Dos quomo-
do probanda
sit.

Sicuti vero Iura prioritatis docere tenentur omnes ac singuli concurrentes ne Iudex in hoc cetera satis spinoso Labyrintho magis magisque intricetur oberrans & lites adeo in infinitum protrahantur, omnino (quod supra monimus) necesse habet vel vidua vel vxor, documentis satis firmis probare Iura sibi competentia. Dotem euincere tenetur non tam conuersione *l. 12. §. 1. C. qui pot. pign.* quam vera illatione *Const. Aug. P. II. l. 24. & P. I. C. 28.* in bona mariti quocunque etiam modo dissipata vel consumpta fuerit, add. *Carpz. P. I. C. 28. def. 71.* ad quam vero probandam, non sola mariti sufficit confessio *Gail. II. Obs. 81. n. 1.* licet instrumento quodam, testamento, aut etiam instrumento confirmata: *Rodriquez. d. art. 1. n. 203. seqq.* neque ipsius mulieris iuramentum suppletorium, secundum sententiam Lipsiensium apud *Carpz. c. l. def. 75.* nisi accedat reliquorum creditorum æque debilis & minus sufficiens probatio, quam fauore suo vincit causa Dotis iureque præfertur, iuxta *Resp. Prud. in Alma Lips. ap. Carpz. P. I. C. 23. d. 76. Rodriquez. d. l. n. 221.* vbi plures limitationes, in quibus mariti confessio sufficit, adducuntur. add. *Nonius Acoſta Tract. de Privileg. creditorum d. ampliat. 6. n. 26. seqq.* Sola tamen mariti confessio obtinet contra heredes intra certum tempus exceptionem non solutæ dotis mouentes, itemque in causa probabili & minus suspecta, vel apocha solutionis per tertium factæ, siue superaccedente vnus tantum testis fide digni depositione: quo vltimo passu & fratres vxoris admittuntur. Licetque bona vxoris in dubio pro paraphernalibus habeantur *l. 1. C. de Dot. causa non num.* Dotis tamen constitutionem etiam per præsumptiones probare licet fauorabiles:

PRIVILEGIIS ET PRÆROGATIVIS IN VTROQUE FORO. 19
les : quia præsumptio fieri debet illius quod est melius ;
l. 10. ff. de St. Hom.

XV.

Amittit mulier prælationis iura quæ creditis mari- Non gaudet
ti seu nominibus contractus consensum facit, aut com- mulier privi-
munem cum marito negotiationem exercet, firque par- legio si com-
ticeps detrimentorum *l. 24. ff. pro soc.* (limitatur tamen *l. 1. exer-*
68. 82. t. d.) vt si quæ nupfit viro notorie prodigo, vel et- goriat. exer-
tiam iam tum obærato vti quidem cenfet Carpz. *P. 1. C. 28.* ceat.
def. 84. cuius sententia in Saxonia olim recepta, sed postea Quid si obæ-
in nouissimis Constitutionibus *Decis. Elect. 6.* iterum reie- rato sciens
cta est. Extra Saxoniam quin mulier etiam hoc casu nupferit ?
pruilegio suo gaudeat, minus dubii est. Brunnem.
Conc. Cred. cap. 5. §. 29. aut si maritus denique ipsa
culpa vxoris mala fide, luxuriose, remque domesticam
negligenter curantis, cuius culpa adeo creditores ipsi v-
na fraudati sunt, iacturam passus sit bonorum. Carpz. *P. I.*
C. 28. def. 85. add. Heigius *P. II. Qu. 7. n. 57.* D. Philipp.
add. Dec. 6. Obs. 4. n. 7. Iura autem deceptis, non decipien-
tibus sceminis subuenire docet *l. 2. §. 2. ff. ad Scti. Vell.*
Conf. Amator Rodriquez. *de Concurf. Cred. Part. I. art. 1.*
n. 50. Succurrunt hic quædam circa Renunciationem
Scti. Vellei. ventilanda, quæ limitationes suas habent, fo-
roq; Saxonico certis definiuntur legibus; Ciuili vero pla-
ne non admittenda videtur: Sed hæc nunc adducere ple-
nius non licet.

XVI.

Neque gaudet mulier prælationis iure, quæ bona Nec si ipsa
sibi quædam nubens reseruauit, mutuaque marito cum marito
credidit pecuniam: aut si ipsa cum debitoribus con- vel creditori-
traxerit & mariti adeo debita sua simul fecerit. bus contra-
Qua xerit.
donâ

Quid in do-
nis nuptiali-
bus.

dona tamen nuptialia, quia dotalibus accensentur pro rata prælationis beneficio fruitur: æque ac in impensis nuptialibus, conventionaliter factis, repetendis. Sicut e contra bona mulieris aliunde, aut etiam per hereditatem acquisita, paraphernalibus annumerantur, & prælatione destituuntur, etiamsi nulla plane Dos præcesserit. Dotis quoque nomine Iureque Prælationis æque firmo fruitur Dotalitium, quia Dotis naturam habet.

XVII.

Ius prælationis non transit ad heredes

Neque Prælationis hocce priuilegium ad heredes, aut emtores, aut cessionarios transit, quia personalissimum, si ita loqui fas est, audit: nisi quod descendentibus seu liberis legitimis in Dote materna prælatio Iure representationis (adeoque non vt heredibus) sed liberis heredibus, propter quos data imprimis sunt priuilegia Dotis. *l. 1. ff. Solut. matr. add. Carpz. P.I. C. 28. def. 96. concedatur, Conf. Amator Rodriquez. d. art. 1. n. 84. Nonius Acofta d. Reg. 2. ampliati. 6. n. 130. 131.* Siue ante patrem diem suum obierit mater siue post, in tantum, vt etiam nouercæ, Dotem suam repetenti, prioritatis causa præferantur, secundum regulam: *Qui prior tempore Iure quoque potior habendus. l. 2. 7. 12. §. 2. C. qui pot. pign. & Nou. 91. c. 1.* exceptis tamen contra nouercas anterioris matrimonii filiis, quibus pro Dote matris suæ iam dedimus hypothecam &c. vt ipse Imperator loqui amat *l. 12. d. t. §. 1.* quam vero sententiam mutare & beneficium extendere videretur *Nou. 91. pr.*

XIX.

Bene tamen ius tacitæ hypothecæ.

Aliter se habet in Iure tacitæ hypothecæ, Doti competente, quod non solum ad liberos & nepotes; sed etiam

iam heredes & cessionarios quocunque nomine veniant, legitime transfertur. *l. 29. ff. d. R. I.* Quia reale ius, quale est hypotheca, contra naturam personalis rebus semper inhæret. expl. *Carpz. d. l. def. 99.*

XIX.

Quid iuris, si concurrant vxores vel liberi earum, vel nepotes in repetenda dote? Tunc, si vtraque Dos in bonis mariti adhuc supersit, vel tota vel pro parte, vtrique pari iure suum deberi, quantum extet: sin secus, quæ diuortio separata fuerat, vel eiusdem heredes descendentes succedenti præferri, pluribus euincit. *Godofr. in not. ad l. 10. C. qui pot. pign. nisi locale ius siue Statutum communi legi Nou. 91. c. 1. deroget. Amator Rodriquez. d. art. 1. n. 90.*

Quid si plures vxores vel liberi eorum concurrant?

XX.

Superaddimus ius pignoris & dominii prælativum, mulieribus æque ac minoribus & pupillis competens in bonis vel rebus sua pecunia cõemtis, etiam si hypothecam in iis expresse non reseruauerint: *Rodriquez. d. art. 1. n. 145.* vbi cum distinctione responder. Sed & rerum vel utensilium, quæ uxor manu sua fecit, quia naturam peculii habent, & à bonis mariti in concursu creditorum plane excluduntur. *arg. §. 1. I. per quas pers. cuique acqu.* alia enim ratio est, si hæc ab heredibus mulieris a marito repetantur extra concursus aliam. sec. ea quæ adducit *Carpz. P. III. C. 25. def. 8. seq.*

De bohis pecunia vxoris emtis.

De rebus ab vxore ipsa consecis.

XXI.

Statutorum hinc inde singularia prudens prætereo, campus enim hic patet peramplus: De Freiberga saltim submoneo, maiori fere ibi iure gaudere maritum in bonis vxoris, quam secundum ius Commune vxorem

Singulare statutum Freibergense.

rem in bonis mariti vid. Statut. Freib. de Ao. 1676. Cap. 8. §. 6. & 7. seqq.

XXII.

De Actione
pro repeten-
da Dote.

Subiungimus confinis argumenti causa actionem ex stipulatu pro Dote, quæ est actio Civilis b. f. competens vxori aut eius Parenti de Dote illata, profectitia pariter & aduentitia, non æque ac receptitia, vtpote quæ per Actionem stricti Iuris petitur, §. 6. I. de Action. Strauch. Ien. Diff. III. ad I. Iust. apb. 19. & Dd. passim. Datur autem ad recuperandam Dotem, cum omnibus fructibus a marito perceptis, ante & post nuptias contractas l. 7. ff. Sol. matr. & ibi Dd. quæ a marito repetitur matrimonium soluente, impetrato tamen beneficio competentia. l. vn. C. d. R. V. A. Cui etiam cohæret Ius tacitæ hypothecæ in bonis mariti, cum priuilegio Prælationis, quo mulier eiusque liberi, Dotem illatam repetentes, omnibus omnino creditoribus præferuntur; nisi quod Iure Sax. speciali expressam anteriorem hypothecam habentibus prioritas quodammodo concedatur. Vti supra. §. 3. 9. b. cap. Conf. l. fin. C. qui pot. pign. O. P. S. Tit. 43. Philip. V. P. I, l. 4. Eccl. 53. seqq

CAP. III.

DE

PRIVILEGIIS FISCI.

Th. I.

Agitur hic de
Fisco Principis & Magistratus.

Varias Fisci interpretationes supra exposuimus. In specie hic nobis agendum erit de Fisco Principis, qui τὸ κύριον habet in suo territorio, & Magistratus ordinarii cuiusque loci, horumque Iure Prælationis in Concurfu creditorum.

II.

II.

Ad Fiscum in genere omnis pecunia ad vsus publicos destinata, refertur. *iux. Col. Arg. de Iur. Fisci. n. 5.* Sub initium vero mutati Status in Republica Romana distinguitur inter *Ærarium* & *Fiscum*, quorū illud reditus complectebatur publicos, Principi ut Principi, ad dignitatem seruandam vsūque publicum debitos. *l. 2. §. 4. ne quid in loc. publ.* Sed omnibus postea ad Principem translatis, *Fiscus* & *Ærarium* Synonima inter se facta sunt, *L. 1. §. 9. ad L. Cornel. de fals. §. f. l. de vsucap.*

Fiscus & *Ærarium* hodie non differunt.

III.

Fiscus nostris moribus appellari consuevit *Camera*, s. locus publicæ pecuniæ asseruandæ destinatus, tam Principis, quam Magistratus cuiusuis in vrbibus & oppidis, liberis pariter ac municipalibus, vulgo *die Cammer/Rench* *Cammer/Cammer* *ic.*

Quid hodie sit *Fiscus*?

IV.

Causæ Fiscales sunt omnia ea quæ *Procurator* & *Advocatus Fisci*, vel *Principis*, vel *Magistratus* vel publico nomine, processu ordinario, vel etiam summario, pro qualitate causarum prosequuntur.

Quæ causæ Fiscales?

V.

Fisci Ius competit Iudici s. Magistratui, qui habet merum Imperium s. Iurisdictionem superiorem (cuius relatum est *basla*) in rebus pro derelicto habitis: in *Gerada* Saxonica, nulla cognata existente: in omnibus bonis defuncti, nullis heredibus legitimis existentibus; non æque in hereditate supplicio affecti, siue testatus sublati sit, siue intestatus, quia heredes eius *Fiscum* excludunt, nisi ad confiscationem omnium bonorum expresse condemnatus fuerit. Extra Saxoniam tamen cum mero

Cui competit Ius *Fiscii*?

Im-

Imperio Ius Fisci non cohærere verius est. Brunnem. ad
L. 1. ff. de Iure Fisci n. 3. & ibi citati:

VI.

Fiscus vnde
Prælationem
habet?

Priuegium Prælationis quod Fiscus habet propter
tributa debita, fundamenta arcescit ex L. 1. C. si propt. pers.
publ. Originem vero ex vtilitate & necessitate publica,
siue Reipublicæ, quæ nervos suos inde trahit. Dicitur &
a nonnullis Ius Regium, quoniam supremo Principi eius-
que Fiscus, in signum præminentie ad Imperii dignita-
tem & maiestatem conseruandam primario competit. iu-
xta Christoph. Urbach. in Diss. Feud. de Regalibus. Infe-
riores autem magistratus hoc non nisi ex concessione su-
premi Principis gaudent. add. Klock. c. 3. de Contribut. n.
163. & cap. 5. per tot.

VII.

Quem locum
Fiscus habet
in classe pri-
ma.

In Concurſu Creditorum præfertur Fiscus classe pri-
ma, loco seprimo, reliquis concurrentibus nomine colle-
ctarum, aliarumque publicarum exactionum: quia pro
tributis etiam futuris bona subditorum sunt obligata, &
possessor domus vel agri, vel cuiusque possessionis tribu-
taria præstanda soluere tenetur, licet primarius debitor
non sit, regressum tamen habeat ad personam illam prin-
cipalem s. antecessorem, locatorem, venditorem &c. Hoc
que indultum censetur priuegium Prælationis nõ Prin-
cipibus solum, qui τὸ κυρίον & Ius Fiscus habent; sed etiam
aliis magistratibus inferioribus, quibus tributa debentur.
Carpz. Iurispr. for. P. I. C. 28. §. 47. & P. III. C. 16. §. 11.

VIII.

Quem in
Classe secun-
da?

In Classe secunda Concurſus Creditorum loco secun-
do Ius prælationis Fiscus assignatur inter Concurrentes,
qui præter Ius reale siue hypothecam tacitam personale
quo-

quoque habent priuilegium, hocque nomine præferri debent. Inter Fisci debita vero non quoduis Magistratus debitum referendum esse, bene monet. Carpz. *P. I. C. 38. d. 102. n. 7.* Quia Fiscus ea proprie pecunia vocatur, quæ ad conseruationem Reip. constituitur, bona scil. vacantia, bona hæreticorum, pecunia pœnalis &c. & in quam plurimis priuatus anteriorem hypothecam habens, potior est. *l. 8. l. fm. §. 1. ff. qui pot. in pign.* Sichard. *ad L. 4. C. b. t. n. 3. seqq.* Hocque lus prælationis refringendum tantum esse ad eorum bona, quibus tributa indicta fuerunt; non vero extendendum ad bona collectorum seu exactorum, apud quos pecunia ex administratione residua mansit: cum id debitum veniat ex contractu, a Fisco cum administratore inito &c. supermonet Dn. Ziegl. *Diff. de Iur. Collect. §. 51.* In contractibus enim præter tacitam hypothecam nullo alio Fiscum priuilegio gaudere, quam quod in rebus post quæsitis potior sit eo, cui debitor antea iam obligauit bona præsentia & futura, euincunt ex *l. 28. ff. de Iur. Fis.* Franzk. *Lib. I. resol. 14. n. 22.* & Meuius *P. IV. Decif. 253.* quanquam de hoc ipso multa adhuc inter Dd. lis versetur, qua de Wissenbach. *ad ff. P. II. Disp. 39. n. 10.*

IX.

Præfertur autem Fiscus omnibus hypothecariis posterioribus: quin etiam anterioribus, sed in his tantum bonis, quæ post contractam hypothecam quæsitæ sunt, vti ex parte dictum est: cuius rei probatio incumbit agenti, siue is prioritatem affirmet siue neget. Exceptis tamen pœnis fiscalibus, quarum ratione Fiscus solam habet tacitam hypothecam a tempore condemnationis,

D

tionis,

tionis ideoque anterioribus plane non præfertur. Carpz. P. I. C. 28. def. 104. Chemnit. *Diff. de Iure prælat. Credit. lb. 171.*

X

Quid in Col-
lectis.

Præfertur Fisci nomine Magistratus Iure collectandi gaudens, in Classe prima Creditorum supra nominata, etiam iis, qui ius pignoris acquisitum habent, antequam collecta imponeretur, quia non tacitam hypothecam solum, sed ius Prælationis quoque habet. Siue ordinaria sit collecta, siue extraordinaria, & quocumque nomine indigitetur. Confer. Ziegl. *cit. Diff. de Collect. 52. seqq. Richt. de Prior. Credit. c. 2. memb. 5. n. 18.* Quod si vero debitor collectas tanquam exactor ab alio exegerit, non gaudet prælatione Fiscus, sed tantum tacita hypotheca. Amator Rodriquez *de Concurf. Cred. P. I. art. 5. n. 1. seqq.*

XI.

Vom Hüßf-
Gelde.

Collectis quoque & tributis proximo gradu ea pecunia annumeratur, quæ dicitur Hüßf-Geld / a Magistratu in actu executionis maturandi Processus causa supeditata: ita & in executione criminali erogata, **Peinl. Unkosten.**

XII.

Ius prælat.
non obtinet
in bonis ex
contractu
debitis.

Excluduntur ab hac prælatione in prima Classe Creditorum Fisco assignata, quæ Magistratui contractus quodam nomine debentur: quæ tamen hypothecariis posterioribus præferre fas est.

XIII.

Excipiuntur suggesta seu mutuata ab inferiore Magistratu superiori debita tributa. e.g. **Verlegte Land- und Erant-Steuer** &c. quorum repetitio primario hoc Iure prælationis ad quadriennium gaudet. Carpz. *ad Conf. Aug. 28. P. I. d. 52.*

XIV. Ex-

XIV.

Excludunt nostri Laudemium (Lehn-Wahre /) ^{Quid in Laudemio ?}
 quia ad onera & tributa annua ordinaria non pertinet ;
 Ius tamen ei tribuunt tacitæ hypothecæ, sed absque præ-
 lationis beneficio. Alia est ratio Canonis Emphyteutici
 (Erbzins /) Decimarum, Census (Geschoß /) reddituum-
 que varii generis annuorum, (quibus & illi annume-
 rantur, quos *wiederkauffliche und unablegliche Zinsen*
 appellare consueuimus) qui Magistratui tam Politico,
 quam Ecclesiastico & piis causis debentur, atque omni-
 no primario prælationis Iure fruuntur. *Constit. Aug. Elect.*
c. 1. & Decis. El. 63. per t. t. item Proceß-Ordnung. Tit. 50.
Carpz. L. IV. Resp. 12. n. 1. seqq. add. Dn. Martini Comment.
Forens. in Ordin. Proc. Sax. Tit. 42. p. 1374. late de hoc Iure
 Prælationis, eiusque rationibus & considerandis a-
 gens.

XV.

Debitor sine heredibus legitimis mortuo, Magi-
 stratus Fisci nomine hodie Ius habet, Curatorem bono-
 rum constituere, cui administratio eorum committitur,
 donec publice vendita distribuantur, atque singulis cre-
 ditibus in quantum liceat satisfiat. *L. fin. ff. de Cur. bon.*
dando. Philippi V. P. I, L. 1. Eccl. 40. Aliter se habebat vete-
 rum Romanorum more, quo dominium bonorum de-
 functi debitoris ei concredebatur, qui debita defuncti ex-
 soluere in solidum, cautione se obligabat: vt libertates a
 defuncto præstitæ conseruarentur. Iuxta verb. tit. Inst.
de eo cui libertatis causa bona addicuntur. add. seq. Tit.
de Success. subl. & Scto Claud. & Philippi l. c. lib. 3. Eccl. 36.
seqq.

Magistratus
 Fisci nomine
 curatorem
 bonorum
 constituit.

XVI.

Stupenda sunt & abominanda, nedum Pastorem
 ouium Christi decentia, quæ refert Klockius *Tract. d.*
Contribut. Coucl. 3. Wenn ein leibegener Mann verstorben/
 und keine Haab/nach Nahrung verlassen/davon der Bischoff
 (qua reditus Fisco suo debitos) hat sñnnen bezahlet werden/
 so hat man dem Verstorbenen die rechte Hand abgehauen/
 und dem Herren gelieffert / &c. Quibus addit, Io. Herm.
 Stamm. *Tract. de Homin. propr. c. 22. n. 7.* in Ducatu
 Brunsv. & Hassia vñtata: Si maritus præmoritur, vxor
 tenetur Magistratui dare vestimenta mariti, cum lecto
 parato; pagano Magistratui bouem, Pastori loci gal-
 lum gallinaceum, ædituo farcimen &c. add. Paullini
Syntag. Rer. Germ. in Diac. Halberst. sed hæc per digressio-
 nem ὡς ἐν παρόδῳ.

XVII.

Regalia tamen Fisci & præminentias præscri-
 ptionibus quoque esse obnoxia, euincunt post Herm.
 Vultei. *l. 1. de Feud. c. 9. n. 23.* Zang. *de Except. P. 3. c. 10. n.*
11. 283. Meuius *Part. 4. Decis. 66.* Klok. *de Contrib. c. 16. Sect.*
2. n. 17. & plures alii.

XIIII.

Euanescunt quoque iura Prælationis Fisci in bonis
 priuati, cui succedit, quouis titulo: quia cum onere
 res transit ad Fiscum quasi priuatum, adeoque ad mu-
 nera sustinenda, priuati instar compellitur *l. 1. C. de*
Priuil. Fisci. & L. Fiscus ff. de I. Fisc. Sive civilis Fiscus sit,
 siue ecclesiasticus, maximo alias beneficio gaudens, *c.*
si tributum 11. quest. 1. & c. tributum 23. quest. 8. Executione
 tamen rigorosa & ordinaria res ecclesiasticæ merito
 excipiuntur, quia Deo dantur, quæ Ecclesiæ dantur,
 sicque

Iura Fisci tol-
 luntur præ-
 scriptione.

Et successio-
 ne in bona
 priuati.

ficque fiunt sancta sanctorum &c. ita satis superstitiose cum papicolis censente Hier. Schurff. *Consil.* 44. n. 5. cent. 1. add. L. 5. C. de SS Eccl. c. 7. pariter ac clericorum, & liberalium artium Professorum, quorum scientia totus illuminatur mundus, vt habent verba *auth. hab. C. ne filius pro Patre*, Doctorum, Licentiatorum &c. siue in siue extra Academiam viuant. Conf. Klock. *de Iur. vctig. concl.* 33. Iac. Benius *Tr. de priuileg. Dd.* P. 3. priu. 96. n. 5. idem *de Contrib. c. 15. n. 12.* sed & liberi eorum, vxores & viduæ, quia patrem & maritum repræsentant. l. 2. §. vlt. C. de agric. & cens. L. fin. C. de agent. in reb. nisi mutent statum. Walth. *de Priuileg. Dd.* c. 15. §. 105. Richt. *ad auth. hab.*

CAPVT. IV.

De

CONCURSV DOTIS ET

FISCI.

Th. I.

AD vltimam iam peruentum est Dissertationis ^{Connexio.} partem, ad quam tamen nisi adductis præcedentibus, progressum facere non licuit. Videamus ergo quid iuris in concursu Dotis & Fisci?

II.

Doctores communiter quinque, Augustus El. ^{Quot sint} Sax. *Const.* 28. Octo Concurrentium Classes constituit. ^{classes credi-} Quo ferri possunt. Io. Mich. Beuther. *Libris II. de* ^{torum.} *Iure Prælat.* passim, Math. Berlich. *P. I. Concl. Pract.* 63. & Carpz. *d. C.* 28. per tot. in his Classi primæ annumerantur (1) Impensæ funerum, (2) Salaria domesticorum, (3) Impensæ in Processum factæ (*Gerichts-Kosten*)

D 3

sten) (4) impensæ medicinales debitoris ægrotantis causa factæ, (5) Tributa publica, (6) pecunia hereditaria, (7) Dos muliebris, (8) Fiscus in bonis post contractum acquisitis, &c. add. Philippi *Proc. Sax. Tit. 41. seqq.* & Excellent. Dn. Menke *Tract. Syn. Pand. fol. 530.* vbi prolixè distributiones classium foro communi & Saxonico vſitatæ recensentur. Hæque enumeratæ species prælationis beneficio primario gaudent.

III.

Vnde natum
fit prælationis
Ius.

An valeat in
alteris iniuriam?

Natura homines omnes sunt æquales *l. 32. ff. d. R. I. Ius Gentium & Ciuile differentias introduxit, certisque legibus personas distinxit, & priuilegiis, ex quibus nata sunt Prælationis Iura. Quamuis vero priuilegia & prælationes, de quibus nobis h. l. sermo, non sint concedenda in iniuriam alterius, (arg. *l. 49. ff. de admin. tut.*) damnum tamen priuato illatum commodo boni publici, quod omnes omnium vtilitates complectitur, pensari, summonet *l. 1. ff. de euict.* Causas supra exposuimus *Cap. II.* Transeo, priuilegio vntem lure concesso, nemini de Iure facere iniuriam *l. 13. §. 11. ff. d. iniur.* quia generaliter iniuria dicitur omne id quod non iure fit, *pr. Inst. de Iniur.**

IV.

Priuilegiatus
cum priuilegiato
concurrrens hic
vritur priuilegio.

Priuilegiatus cum priuilegiato concurrrens, iure communi potius vtitur, quam priuilegio. *l. 8. pr. ff. de excus. tut. & l. 11. §. pen. ff. de minor.* Quod tamen non semper procedit in Concurſu Dotis & Fisci, cum certis legibus caurum sit de alterutrius Prælatione in hoc vel illo casu. *l. 22. §. 1. & 23. ff. de priuil. cred.* add. Steph. Grat. *T. IV. Discept. forens. Cap. 605. n. 13. seqq.*

V. Dos

V.

Dos æquiparatur Fisco. *l. 2. C. de priu. Fisci, & §. bis consequ. Authent. de equal. Dot.* Sed ceteris paribus. Priuilegium enim priuilegium superat, quo vel mulier Fisco, vel Fisco mulieri præferitur; vti ex iam dictis patet & imposterum dicendis latius patebit. De qua equidem Prælatione diuersimode admodum inter Dd. controuertitur, suis quosque nisus rationibus.

VI.

Dos præferitur Fisco Iure *πρωτοπραξίας* hypotheca-
rio, gaudetque regula Iuris tritissima: qui prior tempore iure est potior. *iuxt. c. 54. d. R. I. in 6.* Et quia vxor adhæc in Dote maiori priuilegio dotata est, quam reliqui priuilegiati, Wesenbec. *Paratit. ff. de Priuil. Cred. n. 6.* & omnibus hypothecariis de Iure Ciuili indistincte præferitur. *L. 12. C. qui pot. pign. & l. ult. ff. b. t.* Modo liquida sit Dos & capax priuilegii, omnique adeo exceptione maior.

Dos prior
præferitur
Fisco,

VII.

Fiscus præferitur Dote, pariter ac omnibus concurrentibus, siue tacita hypotheca nitantur, siue expressa, æque vt generali vel tantum speciali; in bonis scil. post Contractum Debitoris cum Fisco acquisitis. *i. l. 2. C. d. Priuil. Fisc.* add. Carpz. *Part. I. C. 28. d. 103.*

Fiscus Dote
in bonis postea
acquisitis.

VIII.

Fisco præferitur Dos in vno eodemque casu pari passu
concurrentis, ambiguo scil. termino *Contractus Fiscalis & Instrumenti Dotalis* intercurrente: quo casu causa Dotis est fauorabilior, quam Fisci, arg. *l. in ambig. ff. de R. I.* Exempli gratia: Si de die vel etiam hora in alterutra harum pactio nihil certi constet, pro Dote potius pronuntiandum esse Dd. censent, annot. Salgado de Somoza

Quid in dubio.

P. II.

P. II. Labyr. Cred. c. 4. n. 169. Quo casu dubio contra Fiscum de iure respondentibus vel decidentibus omnem scrupulum videtur eximere tritissimum illud Herennii Modestini, in præiudicium Fisci quotidie allegari solitum: *Non delinquere illum, qui in dubiis questionibus contra Fiscum facile responderit. l. 10. ff. de I. Fisci.* Peccare tamen quandoque & abuti indulti huius beneficio contra Fiscum pronunciantes, etiam si non iniqua sit petitio Fisci, conqueritur Illustr. Dn. Stryk. in *præf. Dissert. de Sententia contra Fiscum ferenda* cum tamen Fisci causa publica sit, Favor autem Reip. maximus, magnumque adeo discrimen intercedat priuatam fortem & inter regale culmen. *L. 3. C. de quadr. præscript. & Nou. 160. n. 1.* vbi Imperator noster Fisci non minorem, quam ipsius Ciuitatis seu Reipubl. curam esse, expressis verbis asserit. Quid ergo nunc dicendum? Scilicet adhuc existimamus si dubium sit, quis prior Fiscus an Dos, adhuc pro Dote respondentum in dubio esse putamus, cum & Dotis causa ad publicum interesse pertineat *L. 2. ff. de Iure Dot.* Quia in concursu duplicis causæ priuilegiatæ præferenda quæ magis est priuilegiata. Talis vero est causa Dotis: quia Dos præfertur etiam creditoribus priorem hypothecam habentibus, non Fiscus: quin non aliter prioribus hypothecariis præfertur, quam in bonis post contractum acquisitis. vide *Cap. 3. tb. IX. & XII.* Vid. Amator Rodriguez. *d. tr. P. 1. art. 2. n. n. seqq.* vbi & ad leges obstantes respondet. Aliud in debitis Fiscalibus ex tributorum causa obrinet, cum tributa semper Dote præferantur. Illustr. Dn. Stryk. *d. Diss. §. 45. & ibi citati.*

IX.

Id quod in bonis quoque post contractum fiscalem
ac-

acquisitis procedere, favore Dotis & præclusionione Fisci, e-
uincit *l. ult. ff. qui pot. pign.* Æque ac si priuatus concur-
rat cum Fisco de prioritate: quo passu tam Fiscum
vincit quam priuatum mulier ratione Dotis: non tam Fi-
scum vincens concurrente, quam victorem Fisci priua-
tum beneficio prælationis, *arg. l. 8. 12. ff. qu. pot. pign.* Bar-
tol. *P. I. Conf. 65. n. 11.* Gratian. *Discept. forens. C. 154. 157.*
Cum priuilegia eiusmodi personalia concurrentia non
tam ex tempore æstimanda veniant, quam causa. *l. 17. ff.*
de priuil. credit.

X.

Fisci vel Ærarii publici potius nomine comprehen-
duntur Contributiones (**Steuern und allgemeine An-
lagen**) quæ ius prælationis habent supereminens & Do-
tem postponunt. *L. 1. C. si propt. pens. publ.* Carpz. *P. II. C. 28.*
d. 47. seq. vbi censui publico etiam collectæ extraordinariæ
expressæ annumerantur, **Wächter = Fröbne = Husen = De-
fension = Discretion = Präsent = Geld / Weintische = Unkosten /
it. Hülfss = Geld und Gerichts = Kosten = r.** Excipiuntur ta-
mē bona quædam in hereditate mariti adhuc extantia,
de quibus supra Cap. II. fusius egimus. conf. **Chur-
Sächß = Proceß = Ord. tit. 42. desgleichen wenn ein
Weib = r.** quia omni iuri & æquo repugnaret, creditores
non ex debitoris, sed alienis quoque bonis sua repetere
posse, &c. vti notanter c. l. additur. Licet in Marchia
Elect. Brandenburgica iure quodam speciali, contra
commune ius Ciuile & Sax. cautum sit, vt Fiscus Princi-
pis & Magistratus localis, quatenus iure collectandi gau-
det, omnibus omnino creditoribus, quouis etiam nomi-
ne sua repetant, præferatur. Ita enim *Recessu Prou.
March. A. 1653. publicato §. 29.* expressis verbis sancitur:

Fiscus Doti
præfertur in
Contributionibus & Col-
lectis.

Nisi bona v-
xoris extent.

Specialis
Marchie
Constitutio:

E Die

mhb

Die Contributions-Neße gehen allen Creditoren / NB. auch denen / so ein Ius Separationis zu haben vermeynen / vor / und muß bey denen Distributionibus in Recht genommen werden / daß wenn schon aus Unwissenheit dieser unserer Ordnung an fremden Orten ein anders erkant seyn möchte ; iedoch unsere Tribunalia in iudicando & pronunciendo sich hernach zu achten wissen werden. Idque iuris in dicta Marchia Brandenburgiam dudum ante public. Recessum obtinuisse, docent verba Rescripti Sereniss. ad Sen. Berol. A. 1603. So wollet Ihr nach Vielheit der versehenen Schöße (quæ speciales & extraord. Magistratus subordinati seu localis collectas inuolvunt) weil dieselben zu Recht privilegiret, auch in Concurſu Creditorum in unsern Chur- / Fürstenthume allen Schulden vorgezogen werden sollen / ein stück Gut / welches am ersten geloset werde kan / ohn Unterscheid der Personen ungeachtet aller Widerrede oder Befehls verkauffen / und euch daran erholen. &c. quæ singula pluribus persequitur Fridr. Müllerus in *Pract. Ciuili Marchica*, *Resol. 95. n. 26. vsque 31.* Rigori tamen huius Constitutionis eximit Brunnemannus (*ad l. 2. §. 13. ff. ne quid in loc. publ.*) eos, qui Iure Domini mobilia petunt, quæ oneribus publicis non subiacent.

XI.

Præfertur
Doti in causa
pi imipilari.

Fiscus cum Dote concurrens in bonis mariti Fisco obligati præfertur Dote: & non præfertur modo, sed quoque Dotem excludit, in iis scilicet, quæ ex causa primipilari Fisco debentur, *L. 3. 4. § 12. C. de primipil.* add. Hartmannus *Tit. 27. Obseru. pract.* 21. n. 5. Borg. *Invest. I. Ciu. p. 356. n. 4.* Wesenbecc. in *Parat. ff. in quibus causis pignus. n. 5.* fauore boni publici, qui rigorem hunc Legis primipilariæ mitigare & excusare videtur ob id, quod Fiscus redditus sint quasi nerui, robur & anima totius corporis ciuilibis & militaris, firmissimumque Reip. fundamentum, secundum

dum Mant. *de tacita & ambig. conuent. L. 11. tit. 18.* quibus destitutum neruis, siue alimentis vigoris sui naturalis, ipsum corpus facile corrueret. De quo iam supra monuimus, repetentes Taciti illud conforme nostro morale: *Habet aliquid ex iniquo omne magnum exemplum, quod tamen utilitate publica pensatur.* Accedit præsumtio communis, cum primis si curta suppellex fuerit neogamis ante imperatam administrationem publicæ pecuniæ, neque etiam ex hereditate accessio quædam facta sit pinguior eorum bonis, plurimam partem diuitiarum & facultatum ex concreditis Domini seu Fisci promanasse, quæ tanquam a Domino mutuata intermedio tempore in possessione habuerint & usufructu, dominio in iis vero Domino remanente, *arg. L. 7. C. & ff. qui pot. pign.* Hinc uxoribus, de Dote sua si securæ esse cupiant, Dd. suadent, ne nimium maritorum ausibus indulgeant, aut, si dehortationi earum nullus detur locus, denunciationem suæ causæ faciant superioribus, addita protestatione: alias enim participes delicti fiunt, atque Dotem pariter ac Dona nuptialia Fisco cedere necesse habent *confer. L. 1. 3. C. de Conduct. ex Lege. Damhouderi Prax. Crim. C. 117. n. 6. Regnerus de Primipilo. Lucas de Penna. ad Cod. tit. de Primipilo. Peregrinus de I. Fisci. l. 6. tit. 6. n. 43. Castrensis L. 1. & 2. C. de I. & Priuil. Fisci. Duarenus ad tit. C. de conduct. ex L. p. 1232. Beuther. L. 1. Consult. d. 1. prelat. Credit. cap. 58. Cuiac. L. 2. obs. 24. Chur-Sächs. Proceß-Ord. tit. 45. §. So sind auch die Güter derjenigen etc.* ubi variis argumentis in hac causa pro & contra disceptatur. Nec solum ipsum Fiscum, sed etiam priuatum, qui in militiam usumque publicum vrgente necessitate credidit, omnibus hypothecariis anterioribus expressis, & ipsi adeo mulieri Dotem

Præfatur etiam priuatus in usum publicum pecuniam credens.

tem repetenti præferri, & Fisco æquiparari, docent
Gail. *L. 2. Obs. 2.* & Rittershus. *in Expos. Nou. P. 3. C. 8. n. 9.*

XII.

An Fiscus
Ecclesiasti-
cus Dori
præferatur?

Quid de Fisco seu Erario Ecclesiastico statuen-
dum? Non desunt, qui Ecclesiæ tacitam hypothecam
in bonis administratoris sui seu Oeconomi competere
negant, cum nullibi expressum eius Priuilegium in Iure
reperiatur, neque hypotheca inducatur, nisi in casibus
a Iure expressis *l. simile ff. ad municip.* Albericus *ad L. 2.
C. in quib. caus.* Affirmantium vero potior ratio vide-
tur, qui pro sententia sua allegant *C. sicut vir. XI. §. C.
sicut alterius XXXIX. 7. qu. 1.* quod Prælati in bonis
Ecclesiæ habeatur, adeoque Ecclesia in bonis Prælati
& cuiusuis alterius administratoris tacita gaudeat hy-
potheca, æque ac mulier in bonis mariti: ita tamen, ut
sicut vxor a die contracti matrimonii tantum; sic etiam
Ecclesia non a die damni dati, sed potius termino susce-
ptæ administrationis Ius suum acquisitum computare
valide possit. Escobar. *de ratiocin. c. 39. n. 13. Confer.
Philippi Proc. Iud. Sax. Tit. 45. Consid. I. §. 3. seqq.* vbi Re-
sponsum Scab. Lipsi. in causa muliebri contra Fiscum
subnectitur seq. tenoris: Da aber dennoch gedachtem N.
eures Weibes Vormundschafft etliche Jahr zuvor, ehe
das Kirchen-Geld erborget/auffgetragen worden /c. So
würde eures Weibes Forderung der Kirchen Schuld / In-
halts der Rechte/und Churfürstl. Sächs. Gerichts-Ordnung/
billig vorgezogen. B. N. W. add. erudite pro more hanc
in rem differens Dn. Ziegler. *in speciali Tract. de Dot. Eccl.
cap. 12. seq.*

XIII.

An Fiscus

Pari quoque Priuilegio Prælationis & Exclusionis
frui

frui Fiscum seu Ararium eleemosynarum, Hospitalia Eleemosynarum, & pias causas, quæque sub generali hoc nomine comprehenduntur, nulli dubitamus: quia Rebuspublicis, Ecclesiis & minoribus æquiparantur, amplissimoque favore nituntur. conf. Neguzanzius *de Pignor. 4. membr. 2. post princip. n. 119. 122. seq.* Ludonicus *Decis. 30. n. 7.* Wesembec. *in Parat. ff. in quib. caus. pign. n. 5.* qui Primipili nomine non solum officiales Ararii militaris (Proviant = Kriegs = Zahl = Schas = und Pfenning = Meister / & qui his subordinati sunt) sed etiam civilis seu provincialis (Beamte / Schöffer / Einnehmer x.) & Ecclesiastici (Præbenden = Einnehmer / Vniuersität = Schul = Hospital = Verwalter / Almosen Pfleger x.) comprehendendi euincunt, adeoque Dominos eorum in ipsorum bonis tacitæ hypothecæ Iure priuilegioque Prælationis iuste uti docent; etiam contra vxorem. add. Angelus *ad tit. C. ne uxor pro marit. § l. i. C. de priuileg. Fisc.*

XIV.

Fiscus pœnas persequens in obarato & sibi obligato Prælationis hocce beneficio non fruitur, sed Doti concurrenti cedere necesse habebit: quia respectu pœnam non præfertur. multarum, plerumque omnibus creditoribus postponitur Fiscus, nisi priuatis creditoribus etiam ex delicto aliquid debeatur, quo casu Fiscus præfertur, per ea quæ huc affert Hippol. Bonacossi. *in opin. com. crimin. per. t. t. verb. Fiscus.* Hocque casu non tantum de Dote, sed quoque donatione propter nuptias mulieri ad satisfactionem teneri Fiscum, docet. Rol. a Valle *Conf. 31. n. 33.* quoniam in Confiscatione semper excipitur Dos & Donatio.

E 3

XV. Quid

Nec per Con-
fiscationem
bonorum v-
xor excludi-
tur.

Quid iuris, si proscriptus vel banno (vt vocant) superiore reus condemnatus fuerit, aut etiam crimen maximum læsæ maiestatis (de quibus supra de *Iuribus Fisci* egimus) admisserit, circa Dotem repetendam? Licet omnia rei bona tunc Fisco cedant, rigori tamen Fiscali Dotalia vxoris bona merito eximi, Dd. statuunt, ne innocens puniatur ex delicto alterius, arg. *L. 2. ff. ne vxor. pro marito*: ob maritorum culpam vxores inquietari leges ventant. *§ l. 24. C. de Donat. inter vir. & vxor.* vbi verba Constant. Imp. *Res vxoris, quæ vel successione qualibet, vel emtione, vel etiam largitione viri in eam ante reatum iure pervenerant, damnato ac mortuo ex pœna marito, vel in seruilem conditionem ex pœna qualitate deducto, illibatas esse præcipio, nec alieni criminis infortunio adstringi vxorem: cum paternis maternisue ac propriis bonis frui eam, integro Legum statuto religiosum sit. &c.* maxime vxoribus patrocinantur. Excepto tamen casu, quo vxor fit particeps delicti, adeoque & pœnæ, secundum vulgatum illud: *Mit gefangen mit gehangen.* confer. Vincentius de Franch. *Decis. 52.* & Carpz. *Prax. Crim. 2. 130. n. 44. seqq. & 2. 135. per t. t. it. 2. 41. & 2. 140. per it.*

Nec per pro-
scriptionem.

XVI.

Limitationem aliam superaddit allegata *L. 24. ff. de Don. inter vir. & vx.* Si aqua & igni tantum condemnato interdictum fuerit, vel deportatio (quæ bannum speciale, vel etiam minus recentioribus audit, alias Proscriptio) illata, non tamen mors ex pœna subsecuta: Donationes a viro in vxorem collatæ adhuc in pendentem manent, quia nec matrimonium in his casibus dissoluitur, ita, vt si vsque ad vitæ suæ tempus maritus eas non reuocauerit, ex morte

re eius confirmetur : Fisco nostro ad easdem res nullam in posterum communionem habituro, secundum ipsa verba Imp. c. 4. Petronio Probiano rescribentis. Extendere hoc beneficium Legis Constantini. Icti nostri videntur, etiam in eo casu, quo vxor maritum proscriptum sequi ex mandato necesse habet. Ita enim responderunt Dni Scabini Lips. W. G. Zscheplytz de iure interroganti: So viel aber sein Eheweib anlanget / ob wohl dieselbe diese Lande zu meyden nicht schuldig; so wird ihn dennoch / ihren Ehemanne mit wesentlicher Wohnung zu folgen / billig auffzulegen. Es ist ihr aber / mittlerzeit ihre Güter Pachtweise auszuthun / oder sonst durch andere bestellen zu lassen / unbenommen. confer. Carpz. P. III. Pract. Crim. Q. 130. n. 47. qui etiam redditum vxori & commorationem ad tempus in bonis suis, liberamque de iis dispositionem permittit.

XVII.

Plura Fisci pariter ac Dotis priuilegia & Prælationis Fit remissio ad alios auctores, Iura recensent post Colleg. Argentor. sub hoc tit. (vbi 30. circiter species enumerantur) Peregrinus in *Speciali Tract. von Schatzungen und Steuern Sleusunge excuso*, Haberkornius *Process. concursus & prælationis Creditorum*, Fridr. Martini in *Tr. de Iure Censuum & annuorum reddituum*, Richter. *de Iure & priuileg. Cred.* David Pareus *de Iur. Regio & Principum*. Springsfeld *de Apanagio*, Fr. Hotomannus *de pignoribus & hypothecis*, de *Donationibus*, de *Iure connubiorum*, Vlingius *Tr. de causis matrimonialibus*, & per plures alii, qui vel in genere vel in specie de Fisco seu Ærario & Dotè commentati sunt.

XVIII.

Hæcque de Iuribus Dotis & Fisci pro modulo ingenii at- Conclusio.
tu isse sufficiant. æquum Lectoris iudicium & condonationē sperando, si forsitan non æq; feliciter, rem vbiuis tetigerim

rim. Non diffiteor integrum Tractatum de hac materia scribi potuisse, sed nunc tempore exclusus, omnia in compendio exhiberi debuerunt. Quæ vt B. L. æqui bonique consulat, est quod obnixè rogo. DEO interim concessa gratia grates persoluo immortales.

COROLLARIA.

I.

I Vs Gentium, a iure Naturæ diuersum non datur; nihilque absurdius est, quam, quod moribus gentium receptum, Iuris Gentium dicere.

II.

Templa quod inter res sacras in Iure relata, ex partu est: apud protestantes ergo male pro rebus sacris habentur; vtut sint extra commercium.

III.

Seruitus oneris ferendi non est anomala.

IV.

Hodie seruitus in faciendo consistere potest, secus ac Iure Romano.

V.

Fundo vendito, sed nondum tradito, si thesaurus nouiter reperiatur, ad emptorem pertinet, quamuis nondum sit Dominus.

VI.

Tortura est insufficiens medium eliciendi veritatem.

Halle, Diss. 1702 (Sa / Stryk)

ULB Halle 3
001 540 882

Sb.

S. 71.

26

24

Q. F. F. Q. S.
DISPVATIO INAVGVRALIS
De

PRÆLATIONE
DOTIS ET FISCO MV-
TVA IN CONCVRSV CRE-
DITORVM,

Quam,
RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,
DN. FRIDERICO WILHELMO,
REGNI BORVSSICI, ELECTORATVS ET PRO-
VINCIARVM BRANDENBVRG. HEREDE,
&c. &c.

In Academia Regia Fridericiana
AVTORITATE ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS
PRÆSIDE
DN. IO. SAMVELE STRYKIO, D.

PROF. PVBL. & h. t. DECANO,
PATRONO SVO AC PROMOTORE DEVENERANDO
PRO LICENTIA

Summos in Vtroque Iure honores & Priuilegia Doctoralia
consequendi,

IN AVDITORIO MAIORI,
Horis ante & pomeridianis
D. XIX. Mai. Anno MDCCII.

Publico Eruditorum Examine proponit

MAGNVS GODOFREDVS LICHTWER,
Dresdensis.

Hala Magd. Litteris Christiani Henckelii, Acad. Typogr.